Jätekukon kummikouluksi? Haku käynnissä juuri nyt!

Haemme kummikouluja lukuvuodelle 2018–2019. Kummikoulutoiminnan tarkoitus on tarjota valituille kouluille tukea niiden kestävän kehityksen työn aloittamiseen tai lisäpotkua jo aloitettuun työhön. Hakuun voivat osallistua toimialueemme peruskoulut. Jätekukon toimialueeseen kuuluvat seuraavat kunnat: Juuka, Kaavi, Konnevesi, Kuopio, Lieksa, Nurmes, Outokumpu, Pieksämäki, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Valtimo ja Vesanto. Kummikouluja valitaan kuusi (6), joista kolme (3) Kuopiosta ja kolme (3) muista toimialueen kunnista.

Mistä kummikoulussa on kyse?
Valitut koulut saavat Jätekukolta lukuvuoden mittaisen ympäristökasvatuskokonaisuuden, johon kuuluu tuntipaketti, joka pitää sisällään oppitunteja, erilaisia opetusmateriaaleja sekä koulutusta ja muuta apua koulun kestävän kehityksen työhön. Toiminta sopii hyvin osaksi koulun kestävän kehityksen ohjelmaa. Jos koululla ei ole vielä ohjelmaa, niin se on myös mahdollista laatia lukuvuoden aikana osana kummikoulutoimintaa. Teemana on Kestävä kulutus, joka pitää sisällään myös jätteenmäärän vähentämiseen, kierrätykseen ja lajitteluun liittyviä aiheita.

Jotta kummikoulutoiminta saadaan sujuvaksi osaksi koulun arkea, tarvitaan oppilaista koostuva ja opettajien vetämä ympäristöryhmä sekä koulun henkilökunnasta koostuva ympäristötiimi. Ryhmä ja tiimi vievät toimintaa eteenpäin suunnittelemalla yhdessä ja erikseen, mitä koulussa tehdään lukuvuoden aikana. Molemmat ryhmät saavat tukea ympäristökouluttajalta. Materiaalia suunnittelun ja toteutuksen tueksi on tarjolla Kummikoulu-kansiossa, josta voidaan valita mm. teemaan sopivia oppitunteja, teema- ja pajapäivän materiaaleja sekä sopivia kartoituslomakkeita alku- ja loppukartoituksen tekemiseen.

Kummikoulukokonaisuus tukee uusien opetussuunnitelmien laaja-alaisen osaamisen osa-alueita. Lukuvuoden aikana opitaan taitoja ja saadaan tietoa, joiden avulla oppilaat ja henkilökunta voivat jatkaa kestävän kehityksen työtä edelleen. Ohjelman toiminnan kautta opitaan ymmärtämään oman toiminnan merkitys osana kokonaisuutta ja kuinka kukin voi itse ja osana ryhmää olla osa kestävää kehitystä.

Haku kummikouluksi
Hakuaika on 31.3.–30.4.2018 lukuvuodelle 2018–2019. Haku tehdään Jätekukon nettisivuilta www.jatekukko.fi/kummikoulu löytävällä hakulomakkeella. Lomake lähetetään täydennettynä osoitteeseen viestinta@jatekukko.fi . Kummikoulut valitaan huhtikuun 2018 aikana ja kouluja valitaan yhteensä kuusi. Valinnassa huomioidaan koulujen sitoutuminen kummikoulu lukuvuoden toimintaan sekä alueellinen edustavuus. Toiminnan suunnittelua alkaa toukokuussa ja toiminta heti syyslukukauden alussa. Ensimmäinen suunnittelutapaaminen pidetään toukokuussa koulujen valinnan jälkeen.

Lisätietoja:
Anja Räisänen, ympäristökouluttaja
anja.raisanen@jatekukko.fi
p. 044-368 0192
www.jatekukko.fi/kummikoulu

Jätekukko

Kummikouluvuoden aikana

Kummikoulu saa

- Apua kestävän kehityksen ohjelmatyön toteuttamiseen valitsemansa teeman osalta
- Koulutusta opettajille ja tietoiskun koko koulun henkilökunnalle
- Ympäristökasvattajan pitämiä oppitunteja
- Valmiita opetusmateriaaleja luokille ja oppilas-/ympäristöraadille (mm. Kummikoulu-kansio)
- Muuta materiaalia, kuten kummikoulun juliste, infokirje vanhemmille, lainattavia pelejä ja diplomi kummikoulutoiminnasta
- Puhelin- ja sähköpostineuvontaa
- Eväitä opettajille, oppilaille ja koulun muulle henkilökunnalle koulun ympäristöohjelman toteuttamiseen ja ympäristötyön jatkamiseen omassa arjessa

Kummikoululta velvoitetaan

- Sitoutumista koulun ympäristöasioiden edistämiseen
- Opettajien ja oppilaiden ympäristötiimin ja -ryhmän toimintaa. Opettajien tiimi osallistuu mm. suunnittelupalaveriin ympäristökasvattajan kanssa ohjelmavuoden aikataulujen ja tarkemman sisällön sopimiseksi.
- Kummikouluteeman aiheiden käsittelyä oppitunneilla.
- Opettajien osallistumista tietoiskuun ja koulutuspäivään kummikouluohjelmasta
- Kummikouluksi osallistumisen käsittelyä koulun johtoryhmässä ja opettajankokouksessa sekä ohjelman näkymistä koulun lukuvuosisuunnitelmassa
- Palautteen antamista sähköisellä palautelomakkeella ohjelman päätteeksi

Taustatietoa ohjelman rakenteesta on liitteenä 1.

LIITE 1. Kummikouluohjelman rakenne

Kummikouluohjelmassa koulun kestävän kehityksen työtä lähdetään toteuttamaan ympäristökouluttajan avustuksella. Ohjelmassa perustetaan ensin henkilökunnan ympäristötiimi ja oppilaiden ympäristöryhmä. Sen jälkeen kartoitetaan lähtötilanne. Tämän pohjalta tehdään suunnitelma lukuvuodelle: asetetaan tavoitteet, vastuut ja aikataulut ohjelman toteuttamiselle. Kun suunnitelma on valmis, se pannaan käytäntöön. Vuoden mittaan teema näkyy niin opetuksessa, arjessa kuin koulun tapahtumissakin.

Työryhmien perustaminen

- Kummikoulutoiminta käynnistetään yhdessä ympäristöryhmän (tai oppilaskunnan) ja opettajien ympäristötiimin kanssa.
- Esitellään kummikouluvuoden teema

Lähtötilanteen kartoitus

- Tehdään erilaisia kartoituksia, kuten jätemääriin ja kestävään kulutukseen liittyen
- Oppilaat osallistuvat kartoituksen tekemiseen
- Hyödynnetään valmiita kartoituslomakkeita

Ohjelman suunnittelu

- Koulu asettaa tavoitteet kummikouluvuodelle.
- Opettajille järjestetään puolen päivän koulutus (esim. Veso), jonka aikana suunnitellaan yhdessä ympäristöaiheista opetusta ja paja-/teemapäiviä valmiiden materiaalien pohjalta
- Oppilaiden ympäristöryhmän kanssa suunnitellaan ohjelman näkyvyyttä koulussa (aamunavauksia, tempauksia ym.)

Ohjelman toteutus

- Koko koulun aloitustilaisuus (esim. saliaamunavaus)
- Esimerkiksi lauantaikoulupäivä, jossa perheet saadaan mukaan toimintaan
- Tiedote kummikouluohjelmasta koteihin
- Ympäristökasvattajan pitämiä oppitunteja
- Opettajien vetämät ympäristöpajapäivät
- Oppilaiden ympäristöryhmille ideoita teemapäivien toteutukseen esim. aineeton lahja, Ystävänpäivä, Älä osta mitään -päivä

Ohjelman yhteenveto

- Käydään yhdessä läpi, mitä on saatu aikaan
- Seurantapalautteen keruu
- Kannustetaan jatkamaan toimintaa

(Lähde: Ohjeen malli on saatu HSY:n kummikoulu hakuohjeesta lukuvuodelle 2018-2019)